

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу Рагуліної Надії Вікторівни на тему: «Розвиток інвестиційного механізму державної політики пост-конфліктного відновлення національної економіки», виконану в Донбаській державній машинобудівній академії МОН України і подану до спеціалізованої вченої ради Д 12.103.02 у Донбаській державній машинобудівній академії для захисту на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством

Актуальність теми дослідження

Зростання соціально-політичної напруги у світ періодично проривається у вигляді внутрішніх і міжнародних конфліктів із застосуванням військової сили, що призводить до негативних процесів у національних економічних системах країн-учасниць конфлікту, включаючи порушення їх господарських механізмів, стрімкого падіння промислового, сільськогосподарського виробництва і рівня економічної безпеки, мілітаризації економіки та інших. При цьому найбільш чутливим до суспільно-політичного фактору економічного розвитку виявляється інвестиційний механізм, ефективне функціонування якого вимагає стабільності суспільного життя, непорушності правового поля інвестиційної діяльності в країні, виваженої державної політики стимулювання інвестиційних вкладень у стратегічні напрями розвитку національної економіки. Пост-конфліктний період соціально-економічного розвитку країни характеризується значними зрушеннями у структурі і взаємозв'язках макроекономічної системи, а тому вимагає перегляду стратегічних орієнтирів державної політики економічного відновлення і суттєвого оновлення механізмів, інструментів і важелів її реалізації, в першу чергу – інвестиційних, які покликані забезпечити фінансово-матеріальне підґрунтя відродження і подальшого сталого розвитку економіки.

Виходячи з викладеного тему дисертаційного дослідження Рагуліної Надії Вікторівни, присвяченого вирішенню науково-практичних завдань щодо ро-

Вхід. №	787/05
д. №	12
р. №	2010
ДДМА	

звітку теоретичних положень і методичних підходів до удосконалення інвестиційного механізму державної політики пост-конфліктного відновлення національної економіки України, слід визнати актуальною і своєчасною.

Достовірність та обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Ознайомлення зі змістом дисертації, авторефератом, опублікованими автором науковими працями, методологією та методичним апаратом виконаного дослідження дає змогу відзначити, що постановка його мети, формулювання завдань і предметно-об'єктної області є коректними, а структурна побудова відповідає логічній послідовності наукового дослідження. Це дало змогу авторові зробити власний внесок у розвиток наукової бази щодо розвитку механізмів, методів та інструментів активізації інвестиційних процесів як основи державної політики пост конфліктного відновлення вітчизняної економіки.

Достовірність і обґрунтованість наукових положень, рекомендацій та висновків дисертації зумовлена систематизованим використанням теоретико-методичних здобутків провідних вітчизняних і закордонних вчених і спеціалістів в області національної економіки, інвестиційної діяльності, державного регулювання економічних процесів.

Основні положення, висновки та рекомендації дисертації базуються на фундаментальних положеннях сучасної економічної теорії, теорії державного управління національною економікою, інвестиційного менеджменту, вивченні і узагальненні широкого кола публікацій з проблем правового забезпечення інвестиційної діяльності, пост конфліктного врегулювання і економічного відродження країн і регіонів, даних органів державної статистики, резолюцій і звітів міжнародних організацій і миротворчих місій.

Цілісність та комплексність дослідження базується на використанні загальнонаукових та спеціальних методів пізнання, що забезпечує високу достовірність і повторюваність результатів дослідження, а також обґрунтованість сфор-

мульованих висновків і практичних рекомендацій.

Наукова новизна одержаних результатів

Наукова новизна кандидатської дисертації Рагуліної Н. В. полягає у поглибленні теоретичних засад, удосконаленні методичних підходів і організаційних положень розвитку інвестиційного механізму державної політики пост-конфліктного відновлення національної економіки. У ході дослідження автором отримано низку наукових результатів.

Аналіз теоретичних підходів і зарубіжного досвіду пост-конфліктного відновлення національної економіки дозволив автору *розвинути* теоретичні положення щодо уточнення критеріальних ознак пост-конфліктної стадії соціально-економічного розвитку країни (с. 39-41), а також узагальнення ключових рис державної політики пост-конфліктного відновлення національної економіки і механізму її реалізації (с. 56-57).

За результатами дослідження теоретико-методичних засад формування інвестиційного механізму постконфліктного відновлення національної економіки автором узагальнені і систематизовані принципи побудови інвестиційного механізму постконфліктного відновлення національної економіки і наукові підходи до визначення структури і напрямів удосконалення (с. 55).

На основі виконаної в роботі діагностики стану інвестиційного механізму забезпечення економічного розвитку України *розвинуто* інформаційно-аналітичне забезпечення підтримки управлінських рішень у сфері формування державної політики економічного розвитку в умовах пост-конфліктного відновлення України (с. 90-118).

Автором *удосконалений* методичний підхід до обґрунтування напрямів і цілей трансформації інвестиційного механізму реалізації державної політики постконфліктного економічного відродження України (с. 119-140), що дозволило концептуалізувати структуру і розкрити змістове наповнення основних стру-

ктурних елементів інвестиційного механізму постконфліктного економічного відродження України (с. 142).

В дисертації *удосконалений* методичний інструментарій оцінювання результативності функціонування інвестиційного механізму постконфліктного відновлення вітчизняної економіки (с. 179-181), а також *розвинутий* комплекс організаційно-правових засад трансформації інвестиційного механізму економічного розвитку країни і умовах постконфліктного періоду (с. 213-218).

Результатом дослідження став *розвиток* інвестиційного механізму державної політики пост-конфліктного відновлення національної економіки, здійснений автором на основі удосконалення цільових орієнтирів, організаційно-методичних підходів, інструментів і важелів активізації інвестиційних процесів в економіці України (с. 190-201).

Таким чином, всі поставлені завдання дисертаційного дослідження виконані в повному обсязі, що забезпечило досягнення основної мети дисертації – розвиток теоретико-методичних засад і удосконалення організаційно-методичних підходів до розвитку інвестиційного механізму державної політики пост-конфліктного відновлення національної економіки. Сформульовані в дисертації положення наукової новизни розкривають теоретичне значення результатів дослідження.

Практичне значення одержаних результатів

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що низку науково-методичних положень, викладених в дисертації, доведено до рівня конкретних методичних та практичних рекомендацій і впроваджено в діяльність Департаменту економіки Донецької обласної державної адміністрації (№ 0.1/19-4821/4-4 від 19.04.2018 р.) в процесі розробки «Програми економічного і соціального розвитку Донецької області на 2018 рік та основні напрями розвитку на 2019 і 2020 роки», а також Громадської організації «Східноукраїнське патріотичне об'єднання» (довідка б/н від 3.04.2018 р.) Слід

також зазначити, що теоретичні результати дослідження використовуються у навчальному процесі Донбаської державної машинобудівної академії МОН України (№ 036–05/509 від 06.04.2018 р.).

Повнота викладення результатів дослідження у публікаціях

Сформульовані в роботі теоретичні положення і практичні рекомендації з достатньою повнотою відображені в 13 публікаціях автора за темою дисертації, серед яких: одна – розділ у колективній монографії, сім статей у наукових фахових виданнях України, три з них – у виданні, включеному до міжнародних наукометричних баз; п'ять публікацій у матеріалах конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 17,2 ум.-друк. арк., з яких особисто автору належить 5,03 ум.-друк. арк.

Положення, результати, висновки і рекомендації дослідження є особистим досягненням автора. Конкретний особистий внесок автора в спільні наукові роботи показаний у переліку основних опублікованих робіт за темою дисертації.

Дисертація має класичну побудову і характеризується науковим стилем, логічністю і послідовністю подання матеріалу.

Представлений автореферат роботи розкриває зміст дослідження і не містить інформації, відсутньої в дисертації.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Позитивно оцінюючи виконане дисертаційне дослідження, вважаємо за доцільне вказати на дискусійні положення в роботі і висловити певні зауваження.

1) У першому розділі дисертації, уточнюючи детермінанти формування державної політики пост-конфліктного відновлення національної економіки і механізму її реалізації (с. 56), автор не бере до уваги екологічні наслідки конфлікту, які можуть суттєво позначатися на напрямках і цілях державної політики відновлення економічного розвитку країни.

2) Автором недостатньо повно розкрито, як принцип економічності інвестиційного забезпечення узгоджується з принципом стратегічної перспективи пост-конфліктного відновлення національної економіки (с. 55), який має забезпечити перехід до сталого економічного розвитку на стадії після урегулювання конфлікту.

3) Не піддаючи сумніву зміст запропонованих в роботі концептуальних положень трансформації інвестиційного механізму у пост-конфліктний період економічного відновлення (с.189-200), не можна погодитися з тим, що підходи до його забезпечення (системний, ситуаційний, процесний і проектне фінансування) автор відносить до інструментального рівня, а не до методологічного.

4) При викладенні методичного підходу до обґрунтування напрямів і цілей трансформації інвестиційного механізму реалізації державної політики постконфліктного економічного відродження України (с. 192-201) автор недостатньо чітко розмежовує цілі пост-конфліктного і довгострокового відновлення національної економіки, що ускладнює розуміння доцільності застосування окремих інструментів у складі інвестиційного механізму.

5) Представлений на с.179-181 методичний інструментарій оцінювання результативності функціонування інвестиційного механізму постконфліктного відновлення вітчизняної економіки доцільно було б подати у вигляді цілісного методичного підходу, що підвищило б потенціал його використання у практиці реалізації відповідної державної політики.

6) Викликає сумніви доцільність і можливість реалізації такого інструменту підвищення інвестиційної привабливості вітчизняних суб'єктів господарювання, як часткова компенсація відсоткових ставок за кредитами, що надаються на реалізацію проектів суб'єктів малого підприємництва (с. 199) з огляду на велике бюджетне навантаження, особливо – в пост-конфліктний період.

Але висловлені зауваження не носять принципового характеру і не впливають на загальну позитивну оцінку результатів проведеного дослідження.

**Загальний висновок щодо відповідності дисертації
встановленим вимогам**

Дисертація Н. В. Рагуліної на тему: «Розвиток інвестиційного механізму державної політики пост-конфліктного відновлення національної економіки» є завершеним, самостійним, цілісним науковим дослідженням, яке виконано на актуальну тему і в якому вирішено важливе науково-практичне завдання щодо поглиблення теоретичних засад, удосконалення методичних підходів і організаційних положень розвитку інвестиційного механізму відновлення економіки України у пост конфліктний період.

Дисертація відповідає вимогам пунктів 9, 11, 12 та 13 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 (зі змінами та доповненнями згідно Постанови від 19 серпня 2015 року № 656), а її автор, Рагуліна Надія Вікторівна, заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

Офіційний опонент:

завідувач обліку і аудиту
ДВНЗ «Приазовський державний
технічний університет»
МОН України (м. Маріуполь),
д-р екон. наук, професор,
віце-президент Академії
економічних наук України

М. Г. Белопольський

Підпис Белопольського М. Г.

